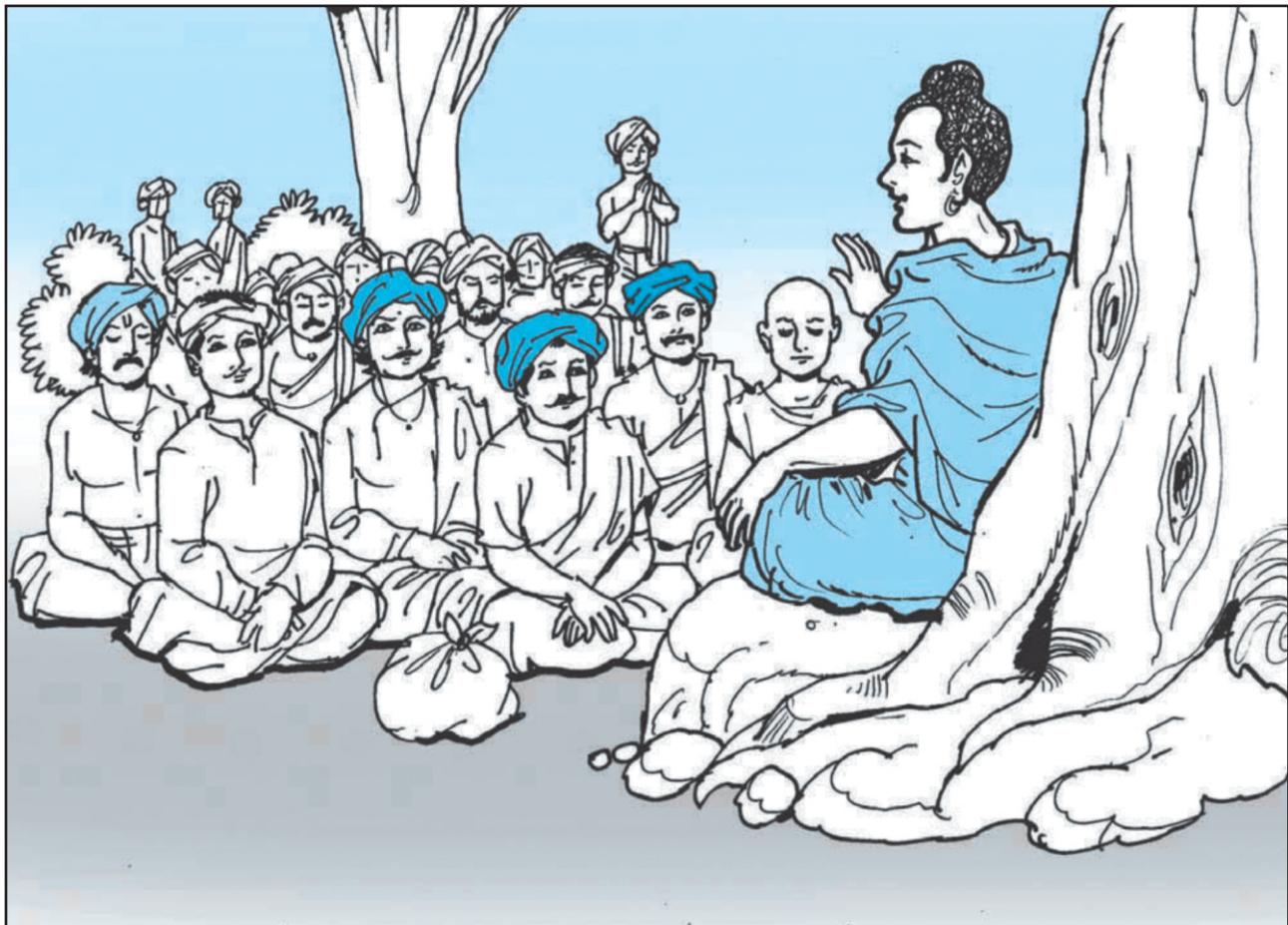

दस उपासकगुणा

(प्रस्तुत पाठ पालि अनुपिटक साहित्यातील ‘मिलिन्द पञ्चो’ या ग्रंथामधून घेतला असून यामध्ये उपासकांच्या (विद्यार्थ्यांच्या) अंगी कोणते गुण असावेत हे सांगितले आहे.)

“‘दस इमे, महाराजं, उपासकस्स उपासकगुणा। कतमे दस? इधं, महाराज, उपासको सङ्घेन समानसुखदुक्खो होति, धर्माधिपतेय्यो होति, यथाबलं संविभागरतो होति, जिनसासनं परिहानि दिस्वा अभिवृद्धिया वायमति सम्मादिष्टिको होति, अपगतको तूहलमङ्गलिको जीवितहेतु पि न अज्जं सत्थारं उद्दिसति, कायिकं वाचसिकं चस्स रक्खितं होति, समग्नारामो होति समगरतो, अनुसूयको होति न च कुहनवसेन सासने चरति। बुद्धं सरणं गतो होति, धर्मं सरणं गतो होति, सङ्घं सरणं गतो होति। इमे खो, महाराज, दस उपासकस्स उपासकगुणा।’”

(मिलिन्द पञ्चो – मेण्डकपञ्चो)

शब्दार्थ / सद्तथ

उपासकस्स – उपासकाचे.
गुणा (पु.) – सद्गुण.
यथाबलं (क्रि.वि.) – शक्तिनुसार.
संविभागर (पु.) – उदार, दानी.
दिस्वा (पूर्व. क्रि.) – पाहुन.

अभिवृद्धिया – वाढ होणे, वृद्धी होणे.
सम्मादिट्टिको – सम्यक दृष्टी असणारा.
कायिक – शारीरीक.
चरति (क्रि.) – हिंडणे, फिरणे.

स्वाध्याय *

प्रश्न १ : उपासकांच्या अंगी कोणते गुण असावेत?

प्रश्न २ : उपासक कोणाला म्हणावे?

प्रश्न ३ : तीन शरण कोणते?

